

Handboek aangepast Cruyff Court

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Planning	4
3.	Aangepast Cruyff Court	6
3.1	Voorwaarden	6
3.2	Locatie en afmetingen	6
3.3	Ondergrond	6
3.4	Hekwerk	7
3.5	Belijning	7
4.	Aanpassingen	8
4.1	Sportdisciplines	9
4.2	Sportsnoezelen	11
4.3	(Rolstoel)parcours	11
4.4	Attributen aan het hekwerk	12
5.	Overzicht keuzes	13
Bijlagen		16
Bijlage I: Specificaties borden aangepast Cruyff Court		17

1. Inleiding

In 2003 is de Johan Cruyff Foundation gestart met het aanleggen van *Cruyff Courts*. Deze trapveldjes liggen inmiddels in grote aantallen in wijken in Nederland en in het buitenland en stimuleren de jeugd uit de wijk om te gaan sporten en bewegen. Van oudsher ondersteunt de Cruyff Foundation al projecten voor jeugd met een beperking in diverse sporten. Deze twee werelden komen bij elkaar op een aangepast Cruyff Court.

Een *aangepast Cruyff Court* is een multifunctioneel trapveldje dat zo optimaal mogelijk toegankelijk gemaakt wordt voor jeugd met een beperking. Hierbij kunnen de kinderen op het veldje actief aan sport deelnemen of middels een passievere vorm sport en spel ervaren. Door de aanpassingen wordt het toegankelijk voor alle kinderen, ongeacht hun beperking.

Omdat speciaal onderwijs is ingedeeld in clusters, is er voor gekozen deze ook in dit handboek te gebruiken. Onderstaand het overzicht van de indeling per cluster:

Cluster 1: kinderen met een visuele beperking.

Cluster 2: kinderen met communicatiestoornissen zoals; doven, slechthorenden en autisten.

Cluster 3: kinderen met verstandelijke en/of lichamelijke beperkingen, kinderen die langdurig ziek zijn en kinderen met epilepsie.

Cluster 4: zeer moeilijk opvoedbare kinderen, langdurig psychisch zieken en kinderen in scholen die verbonden zijn aan pedologische instituten.

Dit handboek is bedoeld voor instellingen zoals een revalidatiecentrum of een mytyltylschool die een aangepast Cruyff Court willen aanleggen.

Met behulp van dit handboek kunnen er ideeën opgedaan worden van de mogelijkheden van een aangepaste Cruyff Court en kan er gekeken worden wat het beste bij uw instelling past. Het doel is om het aangepaste Cruyff Court binnen één jaar gerealiseerd te hebben.

In dit handboek komen achtereenvolgens de planning, het Cruyff Court, de aanpassingen en een overzicht van de te maken keuzes aan bod.

2. Planning

In onderstaand schema staan de stappen weergegeven die doorlopen moeten worden en de partijen die daarbij betrokken zijn. Punten met een * worden onder het schema verder uitgelegd.

	Planning:	Cruyff Foundation	Instelling	aannemer
1	Cruyff Foundation legt contacten met instelling/school	✓		
2 *	Intake gesprek wordt gevoerd door Cruyff Foundation.	✓	✓	
3 *	Formeren projectgroep		✓	
4	Doorlopen handboek		✓	
5 *	Opstellen van Programma van Eisen	✓	✓	(✓)
6	Maken van een voorlopig ontwerp en globale kostenraming			✓
7	Bespreken en toetsen van 1e ontwerp	✓		✓
8	Aanpassen van het ontwerp en kostenraming	✓		✓
9	Afstemmen definitieve begroting	✓		✓
10	Afstemmen definitief ontwerp	✓	✓	✓
11	Opdrachtverstrekking en planning bespreken	✓	✓	✓
12	Realisatie Cruyff Court			✓
13	Opening aangepast Cruyff Court	✓	✓	
14	Evaluatie gebruik (half jaar naar opening)	✓	✓	

2. Intake gesprek

De volgende punten zullen aan de orde komen:

- Samenwerking
- Planning
- Formeren van projectgroep
- Financiering
- Gebruik aangepast Cruyff Court

3. Formeren projectgroep

Er moet een projectgroep samengesteld worden. De taak van deze projectgroep is om tot goede aanpassingen te komen die het aangepaste Cruyff Court voor iedereen toegankelijk maken. Hierbij zijn de behoeften van de doelgroep leidend. Uitgangspunt is dat de projectgroep een afspiegeling van de school is, hierbij valt te denken aan: directeur, vakleerkracht, therapeut, technische mensen etc.

5. Opstellen van programma van eisen

Er wordt een programma van eisen opgesteld door de projectgroep, de Cruyff Foundation en eventueel de aannemer.

De volgende punten zullen aan de orde komen:

- Doelgroep
- Gewenste aanpassingen en ontwerp
- Afmetingen terrein

- d. Inventarisatie wensen
- e. Budget voor overige aanpassingen, buiten het budget voor het Cruyff Court

3. Aangepast Cruyff Court

3.1 Voorwaarden

De aangepaste Cruyff Courts worden gerealiseerd binnen een vast concept. De voorwaarden hiervan zijn:

- De **afmeting**: minimaal 8 bij 12 meter en maximaal 22 bij 33 meter. Hiertussen is alles mogelijk, mits de verhouding 2:3 is.
- Het **hekwerk**: is blauw van kleur, heeft aan de korte zijde een hoogte van 4 meter en heeft aan de lange zijde een hoogte van 0,9 meter. In overleg met de Cruyff Foundation kan afgeweken worden van de standaard afmetingen.
- De **doeltjes**: zijn geïntegreerd in de ballenvanger en zijn oranje van kleur.
- De **middenstip**: bestaat uit het logo van de Cruyff Foundation. De afmetingen moeten in verhouding staan met de afmeting van het Cruyff Court.
- De **borden**: bij het Cruyff Court moeten een aantal borden geplaatst worden. In bijlage I staan de specificaties van de borden.
- Het streven is om het aangepaste Cruyff Court **binnen één jaar** te realiseren.

Figuur 1: Logo van de Johan Cruyff Foundation

3.2 Locatie en afmetingen

Om de aannemer een zo duidelijk mogelijk beeld te geven van de locatie en de mogelijkheden is het noodzaak om een bouwtekening van het terrein te hebben. Het is raadzaam om het bestemmingsplan van de omgeving te bekijken. Deze kan ingekeken worden bij de gemeente en beschrijft wat er wel en niet mag op het gebied van bebouwen en gebruiken van grond.

Bij het bepalen van de **locatie** van het Cruyff Court moet er met de volgende zaken rekening gehouden worden:

- geluidsoverlast beperken voor kinderen die binnen les hebben.
- ruimte voor overige aanpassingen naast het Cruyff Court.
- rust- en schaduwplekken op het schoolplein.

Bij het bepalen van de **afmetingen** van het Cruyff Court moet er met de volgende zaken rekening gehouden worden:

- de grootte van het speelterrein.
- aantal kinderen dat tegelijk gebruik maken van het Cruyff Court.

3.3 Ondergrond

De ondergrond van het aangepaste Cruyff Court wordt gemaakt van EPDM Rubber. EPDM Rubber heeft een goede valdemping en wordt naadloos aangelegd. Op deze ondergrond kunnen rolstoelen zich eenvoudig voortbewegen en stuiten ballen goed op. Ook beschikt EPDM Rubber over een goede valdemping en is deze eenvoudig te onderhouden door het schoon te maken met een bezem of een hogedrukreiniger.

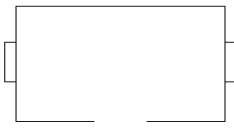
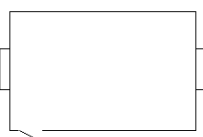
Figuur 2: Een ondergrond van EPDM rubber

3.4 Hekwerk

Bij het kiezen van het **type hekwerk** dient er rekening gehouden te worden met veiligheid en geluidsoverlast. Er bestaan verschillende soorten geluidsarme hekwerken. Het hekwerk wordt in overleg met de aannemer gekozen.

Bij het kiezen van een geschikte **toegangspoort** dient er rekening gehouden te worden met de breedte van de toegang, zodat rolstoelers eenvoudig het veld op kunnen.

In onderstaande tabel zijn een aantal voorbeelden weergegeven met de voor- en nadelen.

Soort toegangspoort:	Sluis hek	1 toegangsdeur	2 toegangsdeuren
			
Toegankelijk voor rolstoelers	+	+/-	+/-
Doorstroming	+	-	+
Ballen blijven in Cruyff Court	-	+	+

+: goed

+/-: redelijk

-: slecht

3.5 Belijning

In overleg met de Cruyff Foundation kan gekeken worden of het functioneel is om belijning aan te brengen op het Cruyff Court. In plaats van belijning kan er ook gebruik gemaakt worden van verschillende kleurvlakken, dit is duidelijker voor visueel beperkte kinderen.

Alvorens hier een definitief besluit over genomen wordt, dient dit voorgelegd te worden aan de Cruyff Foundation.

4. Aanpassingen

Het aangepast Cruyff Court moet toegankelijk zijn voor iedereen. De aanvullingen en aanpassingen aan het Cruyff Court moeten het voor een ieder mogelijk maken om actief deel te nemen aan sport en spel op het veld.

Er kan dan ook gekozen worden uit verschillende aanvullingen, waaronder:

4.1 Sportdisciplines

4.2 Sportsnoezelen

4.3 (Rolstoel)parcours

4.4 Attributen aan het hekwerk

4.1 Sportdisciplines

Te denken valt aan E-hockey, basketbal, tennis, goalbal enz. Voor sommige sporten zijn aanpassingen nodig, zoals netten en baskets. Voor voetbal zijn geen aanpassingen nodig, omdat het Cruyff Court doeltjes in de ballenvanger heeft zitten.

In onderstaand overzicht zijn de officiële hoogtes van de netten en doelen weergegeven. Dit om u een idee te geven van de mogelijkheden. De projectgroep moet uiteindelijk bepalen hoe hoog de netten en baskets komen te hangen en in hoeverre deze in hoogte verstelbaar moeten zijn.

(Rolstoel)basketbal:

- De baskets kunnen op verschillende plaatsen aan het hekwerk bevestigd worden, zowel aan de binnen als aan de buitenkant van het Cruyff Court.
- Officiële hoogte basket:
 - o Rolstoelbasketbal 3,05 meter
 - o Regulier basketbal: 3,05 meter
 - o Minibasketbal: 2,60 meter

(Rolstoel)tennis:

- Officiële hoogte net:
 - o Rolstoeltennis: in het midden 0,914 meter en bij de palen 1,07 meter
 - o Regulier tennis: in het midden 0,914 meter en bij de palen 1,07 meter

(Rolstoel/zit)badminton:

- Officiële hoogte van het net:
 - o Zitbadminton: 1,20 meter
 - o Rolstoelbadminton: 1,40 meter
 - o Regulier badminton: 1,55 meter

(Zit)volleybal:

- Officiële hoogte van het net:
 - o zitvolleybal:
 - mannen: 115 cm
 - vrouwen: 105 cm
 - o Regulier volleybal:
 - Mannen: 243 cm
 - Vrouwen: 224 cm

(Rolstoel)hockey:

- Voor het spelen van (rolstoel)hockey moet er een hockeybalk geplaatst worden aan de randen van het veld. Dit voorkomt dat de ballen uit het veld kunnen.

Er zijn nog veel meer sporten die op het Cruyff Court gespeeld kunnen worden, maar waar geen aanpassingen aan het veld voor nodig zijn. Er kan gedacht worden aan:

Korfbal

- Officiële hoogte van de korf:
 - o volwassenen: 3,5 meter
 - o kinderen (afhankelijk van de leeftijd): 2,0/ 2,5 /3,0 meter

Tchoukbal

- Voor het spelen van tchoukbal zijn er 2 tchouks nodig. Veel tchouks beschikken over een instelbare hellingshoek, zodat de moeilijkheidsgraad ingesteld kan worden.

Boccia

- Voor het spelen van boccia zijn ballen nodig en eventueel een hulpstuk zoals een goot.

Figuur 3: Tchouk

Trefbal

- Voor het spelen van trefbal zijn één of meerdere bal(len) nodig.

Handbal

- Voor het spelen van handbal kan gebruik gemaakt worden van de doeltjes die geïntegreerd zijn in de ballenvanger.

Goalbal

- Voor het spelen van goalbal is alleen een speciale speelbal nodig waar balletjes in zitten en middelen om de spelers te blinderen.

4.2 Sportsnoezelen

Sportsnoezelen is gericht op het stimuleren van beweging. Dit is een aanvulling voor kinderen die door hun beperking minder makkelijk actief deel kunnen nemen aan de activiteiten op het aangepaste Cruyff Court.

De sportsnoezelattributen komen in, op of aan het Cruyff Court te liggen.

Er kunnen attributen neergezet worden die door activiteit **geluid produceren**. In figuur 3 is hiervan een voorbeeld te zien.

Figuur 4: Music Time, toestel dat door activiteiten geluid kan produceren.

Bron: www.gametime.com

4.3 (Rolstoel)parcours

Alle kinderen kunnen gebruik maken van een (rolstoel)parcours. In een rolstoel, op een fiets of step of gewoon te voet.

Een (rolstoel)parcours kan verschillende functies hebben:

- Het kan **educatief** zijn door verkeers-elementen toe te voegen. Zo leren de kinderen spelenderwijs de verkeersregels.

Figuur 5: Voorbeeld verkeerparcours

- Het kan een **uitdaging** parcours zijn, waarbij de rolstoelers beter met de rolstoel overweg leren gaan. Hierbij kan gedacht worden aan verschillende ondergronden of obstakels of verschillende hellingshoeken die ook naar de zijkant schuin lopen.

4.4 Attributen aan het hekwerk

Het hekwerk kan tevens gebruikt worden als speelobject. Zeker als hier ook attributen in verwerkt worden.

Denk hierbij aan:

Tic tac toe: Boter, kaas en eieren, zie figuur 6.

Abacus: Door gebruik te maken van verschillende kleuren, vormen en geluiden kan een abacus ook voor zintuiglijke prikkelingen zorgen. De abacus kan ook als scorebord voor het Cruyff Court fungeren.

Voelwand: Een feelwand is er in verschillende soorten en maten, een voorbeeld hiervan is te zien in figuur 7.

Tekenbord: Door het plaatsen van een tekenbord kunnen kinderen hun creatieve ideeën uiten, zoals te zien is in figuur 8.

Figuur 6: Tic tac toe, het ouderwetse boter kaas en eieren.

Bron: www.houtentuinproducten.nl

Figuur 7: Een feelwand, met hierop verschillende structuren en vormen.

Bron: www.tecsol.com

Figuur 8: Weerbestendig tekenbord waar kinderen creatief bezig kunnen zijn.

Bron: www.eibe.nl

5. Overzicht keuzes

De behoeften van de projectgroep en de leerlingen op school bepalen uiteindelijk hoe het aangepaste Cruyff Court eruit komt te zien.

In onderstaande tabel is er per cluster weergegeven welke keuzes er gemaakt kunnen worden. Ook wordt er in de tabel aangegeven welke keuzes er worden aanbevolen en worden afgeraden. Onder de tabel staat per cluster nog een korte toelichting gegeven.

Cluster 1: kinderen met een visuele beperking.

Cluster 2: kinderen met communicatiestoornissen zoals; doven, slechthorenden en autisten.

Cluster 3: kinderen met verstandelijke en/of lichamelijke beperkingen, kinderen die langdurig ziek zijn en kinderen met epilepsie

Cluster 4: zeer moeilijk opvoedbare kinderen, langdurig psychisch zieken en kinderen in scholen die verbonden zijn aan pedologische instituten.

Cluster Onderwerp		Cluster 1	Cluster 2	Cluster 3	Cluster 4
Afmetingen	- Klein (8:12) - Middel (16:24) - Groot (22:33)	+ + +/-	0 0 0	+ +/- -	0 0 0
Belijning	- Belijning - Kleurvlakken	+/- +	+/- +	0 0	0 0
Hekwerk	- Sluishek - 1 Toegangsdeur - 2 toegangsdeuren	0 0 0	0 0 0	+/- +/- +	0 0 0
Aanpassingen	- Sportdisciplines - Sportsnoezelen - (Rolstoel)parcours - Attributen aan het hekwerk	- + + +	+ + +/- +	+ + + +	+ +/- +/- +

Bovenstaande tabel is samengesteld aan de hand van gesprekken met ervaringsdeskundigen.

+: aangeraden

+/-: niet de ideale keuze

0: neutraal

-: afgeraden

Toelichting tabel:

Cluster 1:

- Afmetingen: Bij een groot veld is het voor visueel beperkten minder makkelijk om te weten waar ze zich bevinden. Door het veld klein te houden wordt het voor de kinderen overzichtelijker.
- Belijning: Belijning is voor veel kinderen niet duidelijk, een transparante belijning kan een oplossing bieden. Ook kan er gebruik gemaakt worden van kleurvlakken, deze zijn voor veel kinderen met een visuele beperking wel te onderscheiden.
- Hekwerk: Alle opties zijn mogelijk.
- Aanpassingen:
 - o *Sportdisciplines*: Er hoeven geen extra aanpassingen aan het Cruyff Court gemaakt te worden. Goalbal is uitermate geschikt voor cluster 1.

- *Sportsnoezelen*: Met name sportsnoezelattributen die geluiden produceren zijn geschikt voor deze doelgroep.
- *(Rolstoel)parcours*: Er kan een speciaal parcours gemaakt worden voor kinderen met een visuele beperking. Er kunnen bijvoorbeeld paden aangelegd worden met verschillende ondergronden en structuren.
- *Attributen aan het hekwerk*: Tast- en geluidsprikkels zijn uitermate geschikt voor deze doelgroep.

Cluster 2:

- Afmetingen: Alle afmetingen van het veld zijn mogelijk voor cluster 2.
- Belijning: Het gebruik van belijning wordt al snel druk voor kinderen met autisme. Er kan voor minimale belijning gekozen worden.
- Hekwerk: Alle opties zijn mogelijk.
- Aanpassingen:
 - *Sportdisciplines*: Het is aan te raden om goals of netten op het Cruyff Court aan te leggen, zodat er verschillende sporten gespeeld kunnen worden.
 - *Sportsnoezelen*: uitermate geschikt voor deze doelgroep. Creëer een rustig plekje waar kinderen zich terug kunnen trekken naast het Cruyff Court.
 - *(Rolstoel)parcours*: Er kan een parcours aangelegd worden, maar dit is niet specifiek voor deze doelgroep.
 - *Attributen aan het hekwerk*: Er kan gekozen worden om attributen aan het hekwerk te hangen.

Cluster 3:

- Afmetingen: Het oversteken van een groot veld kan veel energie vergen van kinderen die slecht ter been zijn.
- Belijning: Zowel belijning als kleurvlakken zijn een optie.
- Hekwerk: Om het Cruyff Court ook toegankelijk te maken voor rolstoelen moet de toegang breed genoeg zijn. Om de doorstroming te verbeteren kan er het beste voor 2 toegangsdeuren of een sluishek gekozen worden.
- Aanpassingen:
 - *Sportdisciplines*: Het is aan te raden om goals of netten op het Cruyff Court aan te leggen, zodat er verschillende sporten gespeeld kunnen worden.
 - *Sportsnoezelen*: Dit is met name geschikt voor kinderen met een verstandelijke beperking.
 - *(Rolstoel)parcours*: Een (rolstoel)parcours is uitermate geschikt voor cluster 3. De rolstoelgebruikers kunnen zo beter met de rolstoel om leren gaan.
 - *Attributen aan het hekwerk*: Er kan gekozen worden om attributen aan het hekwerk te hangen.

Cluster 4:

- Afmetingen: Alle opties zijn mogelijk.
- Belijningen: Zowel belijning als kleurvlakken zijn mogelijk voor deze doelgroep.
- Hekwerk: Alle opties zijn mogelijk.
- Aanpassingen:
 - *Sportdisciplines*: Het is aan te raden om goals of netten op het Cruyff Court aan te leggen, zodat er verschillende sporten gespeeld kunnen worden.
 - *Sportsnoezelen*: Er kunnen sportsnoezelattributen aangelegd worden, maar dit is niet specifiek bedoeld voor deze doelgroep.

- *(Rolstoel)parcours*: Er kan een parcours aangelegd worden, maar dit is niet specifiek bedoeld voor deze doelgroep.
- *Attributen aan het hekwerk*: Er kan gekozen worden om attributen aan het hekwerk te hangen.

Wij wensen u, als projectgroep, succes met de verdere voorbereidingen en de aanleg van het aangepaste Cruyff Court.

Bijlagen

- I. Specificaties borden aangepast Cruyff Court

Bijlage I: Specificaties borden aangepast Cruyff Court

Bij ieder Cruyff Court worden een drietal borden opgehangen. Deze borden komen op alle velden terug en zijn vast onderdeel van het concept. De borden dienen meegenomen te worden in de offerte van de aannemer en ook door hen (of derden) geproduceerd te worden. De Cruyff Foundation levert de opmaak van deze borden aan.

De Borden

1) 14 regels van Johan Cruyff

Afmeting:

Breedte : 300 cm

Hoogte : 80 cm

De opmaak van dit bord is standaard.

2) Naam bord

Afmeting:

Breedte : 220 cm

Hoogte : 40 cm

Op dit bord komt de naam van het Cruyff Court en het logo van de instelling waar het veldje ligt.

3) Huisregel bord

Afmeting:

Breedte : 300 cm

Hoogte : 80 cm

Op dit bord komt de naam van het Cruyff Court en het logo van de instelling waar het veldje ligt. De regels zijn naar eigen invullingen en dienen aangegeven te worden bij de Johan Cruyff Foundation.

Materiaal & productie

Er worden twee typen materiaal aanbevolen voor het produceren van deze borden:

- Dibond 4 mm
Print: 600 dpi Vutek Flatbed, direct op Dibond
- Trespa 10 mm (buiten kwaliteit)
Print: 600 dpi Vutek Flatbed op Zelfklevend Vinyl-MD3
Afwerking1: v.v. Satin Finish laminaat
Afwerking2: opgeplakt op 10 mm trespa

Plaatsing

De locatie waar de borden geplaatst worden kan in overleg afgestemd worden. Hierbij dient met het volgende rekening gehouden te worden:

- Op het Cruyff Court of indien gewenst in de nabijheid;
- Goed zichtbaar voor klein en groot;
- Veilig voor vandalisme of graffiti;
- Bij de keuze voor Dibond verplicht hoog i.v.m. scherpere randen;
- Bij plaatsing aan de binnenkant van hekwerk rekening houden met mogelijk geluidsoverlast wanneer er een bal op komt;

Prijs

De prijzen variëren per leverancier. Rekening gehouden kan worden met de volgende richtlijn voor de productie van 3 borden:

- Dibond € 1.000 (incl. btw)
- Trespa € 1.400 (incl. btw)

(exclusief plaatsen)

Opmaak

Na input van de ontvangende instelling m.b.t. de huisregels zal de Johan Cruyff Foundation 3 .ai bestanden aanleveren. Deze kunnen vervolgens door naar de leverancier die met deze bestanden de borden kan produceren.